

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

ДІАГНОЗУВАННЯ ПЕРЕДУМОВ МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ

ЛЮБЕЦЬКА СЕЛИЩНА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА Чернігівська область

Підготовлено: **Гжеґож Дзярські, Ігор Каспрук, Наталія Морозюк**

на замовлення Фонду Розвитку Місцевої Демократії
у рамках проекту «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність
(DOBRE)»,
фінансованого USAID

вересень, 2021 р.

Цей звіт став можливим завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Фонду Розвитку Місцевої Демократії (FRDL) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

This document is made possible by the generous support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents are the responsibility of Foundation in Support of Local Democracy and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

Зміст

1. Методологія проведення дослідження	4
2. Вступ – коротка характеристика громади	6
3. Процес об'єднання – перебіг	21
4. Громада – характеристика адміністрації і послуг, які надаються	22
5. Проблеми і потреби самоврядної громади	28
6. Місцевий потенціал	30
7. SWOT-аналіз.	34
8. Висновки і рекомендації для проведення стратегічного планування	40
Додатки	42

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Найважливіші висновки з дослідження

До Любецької територіальної громади (ТГ) входить селище Любеч - адміністративний центр громади та 47 населених пунктів (**колишніх 1 селищна рада та 8 сільських рад**).

СОЦІАЛЬНА СФЕРА. У громаді проживає 5690 осіб (станом на 1 січня 2021 р.), в тому числі 1972 в селищі Любеч. Громада характеризується відносно низькою активністю мешканців, їх інтеграцією та усвідомленням існування самоврядної громади. Це пояснюється відносно великими розмірами громади, відстанями між населеними пунктами та їх слабкими зв'язками з адміністративним центром громади, не зважаючи на той факт, що раніше існував окремий Любецький район. На території громади присутня певна активність неурядових організацій, прагнення долучатися до проектів і програм, зокрема в партнерстві з містом Славутич. Проблема громади –природне скорочення населення та трудова міграція.

Громада має мережу об'єктів соціальної інфраструктури: шкіл, закладів культури, бібліотек, яка вже зазнала оптимізації та яка неминуче буде продовжуватися. Практично усі об'єкти соціальної інфраструктури потребують капітальних ремонтів. Черговим кроком буде їх оснащення обладнанням.

Визначення напрямів розвитку вимагає **стратегічного вирішення**, поліпшення якості послуг та раціоналізації використання ресурсів.

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА. Громада має сільський характер. Основними видами економічної діяльності є: сільське господарство, мисливство, лісове господарство та рибальство. Є місцеві приватні торговельні та сервісні підприємства. Окрім громади, мешканці працюють в обласному центрі – Чернігові та за кордоном. Переважаючою є самозайнятість населення.

На території громади наявні вільні майнові комплекси та земельні ділянки під будівництво та створення нових господарських об'єктів.

Громада є відомим історичним та культурним центром з високим туристичним потенціалом. Вона розташована безпосередньо на річці Дніпро біля кордону з Республікою Білорусь, недалеко від міста Славутич та межує з іншими територіальними громадами, з якими в партнерстві може розглядати можливість залучення потенційних виробничих інвестицій та розвиток транскордонного співробітництва

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Потребують стратегічного вирішення визначення напрямків економічного розвитку на основі внутрішніх (ендогенних) ресурсних потенціалів, розробки та реалізації політики налагодження співпраці з місцевими підприємцями.

ПРОСТОРОВА СТРУКТУРА ТА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.

Стан навколишнього середовища в громаді відносно хороший. Громада має суттєвий природно-ресурсний та природоохоронний потенціал. Ліси займають велику площу території громади. Загрозою для навколишнього середовища є погано розвинена система та інфраструктура для надання комунальних послуг (відсутність очисних споруд, системи поводження з відходами), зниження рівня води у колодязях у низці населених пунктів, а також низька екологічна обізнаність мешканців щодо можливостей захисту повітря, води та ґрунтів, а також управління сільськогосподарськими та лісовими ресурсами. У громаді працює одне багатогалузеве комунальне підприємство.

Громада має новий Генеральний план адміністративного центру громади, зробили його за рахунок інфраструктурної субвенції. Проведена масштабна робота зі створення бази даних земельних ресурсів. Інші населені пункти громади не мають планів просторового управління. Це є перешкодою в управлінні нерухомістю та інвестиціями, а також розвитку комунальних послуг та зміцнення територій, які мають відповідний економічний потенціал.

Стратегічного вирішення вимагає визначення напрямів розвитку території громади, на основі інтенсивного використання природно-ресурсного потенціалу, які могли б відповідати соціальним та економічним потребам населення, сприяли захисту та раціональному використанню навколишнього середовища.

В громаді створення ЦНАП (Центру надання адміністративних послуг) не є невідкладною необхідністю. Здійснено реорганізацію апарату селищної ради – створено відділи, наділені відповідними повноваженнями; частину повноважень делеговано старостам. Управління громадою здійснюється на основі багаторічних галузевих планів та цільових програм. Створюються умови для ефективної роботи управлінських структур громади шляхом оптимізації використання адміністративного приміщення та проведення в ньому ремонтних робіт.

Прийняті стратегічні документи та програми розвитку.

Існуючі програмні документи перелічені у табл. 1 рядок 32.

1. Методологія проведення дослідження

Робота з діагностики стану Любецької ТГ проводилась у січні - березні 2021 р. Діагностичне дослідження базувалося на: [1] зустрічах з особами, які мають найбільші знання про громаду в цілому або окремі сфери її соціального та економічного життя, охорони навколишнього середовища, просторового управління та управління громадою та [2] отриманні всіх доступних даних про громаду.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Переважною формою зустрічей були індивідуальні та групові розмови, проведені експертами дистанційно та під час двох візитів до громади. Найважливіші з них:

✈ 27 лютого 2021 р. - онлайн-зустріч з керівництвом громади, присвячена первинному аналізу даних та інформації, зібраних на той час, та обговоренню графіку подальших діагностичних досліджень.

✈ 4-5 лютого 2021 р. – перший візит у громаду (польський експерт дистанційно) з:

- o керівництвом громади – головою ради, депутатами,
- o старостами,
- o керівництвом та начальниками організаційних структур апарату громади, працівниками виконкому, керівниками та працівниками організаційних підрозділів громади, відповідальними за: освіту; культуру, бібліотеки і спорт; комунальні послуги: –водопостачання і водовідведення, поводження з твердими побутовими відходами, житлово-комунальні послуги, управління дорожньою інфраструктурою та утримання доріг; публічні фінанси і податки; представниками неурядових організацій; працівниками медичної сфери; підприємцями. (список осіб у додатку 1 до діагнозу).

Найважливішою для розуміння ситуації в громаді виявилася групова зустріч з керівництвом громади, у якому взяли участь: Валерій Костильов – **селищний голова**, Юрій Петренко - заступник **селищного голови** з питань діяльності виконавчих органів, Алла Слободська - секретар селищної ради, Світлана Тризна – керуюча справами виконавчого комітету.

Важливою виявилась також зустріч з керівником відділу культури і туризму Юлією Гутник щодо аналізу туристичного потенціалу громади, бачення громади щодо збереження та залучення об'єктів культурної та історичної спадщини селища Любеч. Під час візиту також відбулася зустріч у: [1] Тарасо-Шевченківському старостинському окрузі – **зі старостою Оленою Сімоною** та вчителями, та [2] Павлівський старостинський округ - зустріч зі старостою Катериною Шокур та жителями.

› 1-12 березня 2021 р. - кілька додаткових онлайн-зустрічей, у тому числі з: координатором від громади Юлією Стельмах - керівником відділу економічного розвитку та інвестицій та Марією Безлюдною - керівником загального відділу, для уточнення інформації щодо конкретних проблем громади; та з Миколою Силенком, новообраним головою Чернігівської районної ради, до якої входить Любецька ТГ.

› 18-19 березня 2021 р. - другий візит експертів (польський експерт працював дистанційно) для презентації та обговорення висновків звіту, а також доповнення та підтвердження отриманої раніше інформації та розробки SWOT-аналізу під час зустрічі з визначеною робочою групою, що в майбутньому займатиметься справами стратегічного планування (список співрозмовників та членів Групи в Додатку 2 до діагностики).

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

- Усі зустрічі були конструктивними та відкритими. Інформація, надана учасниками, та знання, які вони передавали, були важливим елементом у визначенні проблем, візії їх вирішення, потреб та соціальних очікувань місцевих жителів, а також впливу соціально-політичної та економічної ситуації на життя громади.

Всі дані та інформація, необхідні для підготовки діагнозу, які були доступні в місцевих електронних базах даних та у паперовій формі, були надані групі експертів. Незважаючи на труднощі, включаючи, зокрема, неможливість польського консультанта працювати безпосередньо у громаді, всі цілі діагностичної роботи були досягнуті, а зібраний матеріал [1] отриманий на основі даних та інформації, доступних місцевих, регіональних та національних базах даних та [2] з поглиблених інтерв'ю та зустрічей, дозволили розробити багатовимірну моніторинг стану громади на 31 березня 2021 року.

2. Вступ – коротка характеристика громади

Найважливіші дані про громаду наведені в таблиці 1.

Таблиця 1. Найважливіші дані про Люббецьку ОТГ.

№	Інформація про громаду	Просимо заповнити та подати джерело і дати інформації	ЗАУВАЖЕННЯ І КОМЕНТАРІ (наприклад, щодо актуальності і правильності даних)
1.	Дата створення територіальної громади (А) Дата рішення про створення ОТГ яка функціонувала до остатнього етапу реформи до жовтня 2020 року Б) (вибрати область) - 13.05.2020, №564-р – рішення КМУ про затвердження Перспективного плану формування територій громад Чернігівської області - 06.05.2020, №595-р – рішення КМУ про затвердження Перспективного плану формування територій громад Чернівецької області - 27.05.2020, №625-р – рішення КМУ про затвердження Перспективного плану формування територій громад Запорізької області	Перші місцеві вибори відбулися 29.10.2017 р. згідно Постанови Центральної виборчої комісії від 18 серпня 2017 року № 164, що була прийнята на підставі рішень сільських рад і Висновку Чернігівської обласної державної адміністрації щодо відповідності Конституції та законам України проектів рішень Малинівської, Павлівської, Тарасо-Шевченківської, Смолигівської сільських рад Ріпкинського району Чернігівської області «Про добровільне об'єднання територіальних громад», затвердженого Розпорядженням голови Чернігівської облдержадміністрації від 02 серпня 2017 року № 371.	Створена на 50% від запланованого Перспективного плану.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

		30 червня 2019 року внаслідок добровільного приєднання до громади приєдналася <u>Мохначівська сільська рада</u> . Відповідно до розпорядження <u>Кабінету Міністрів України</u> № 730-р від 12 червня 2020 року «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Чернігівської області», до складу громади були включені території <u>Великозліївської сільської ради</u> , <u>Губицької сільської ради</u> та <u>Неданчицької сільської ради</u> Ріпкинського району.	Завершено процедуру створення Любецької територіальної громади згідно Перспективного плану.
2.	Дата проведення перших виборів в територіальній громаді (А) Дата перших виборів в форматі ОТГ, яка функціонувала до остатнього етапу реформи до жовтня 2020 року Б) 25.10.2020 року	А) 29 жовтня 2017 року Б) 25 жовтня 2020 року	
3.	Місцезнаходження (область, район)	Чернігівська область, район -Ріпкинський – за попереднім адміністративно-територіальним устроєм Чернігівської області; Чернігівській – згідно Постанови Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» № 3650 від 17.07.2020 року	
4.	Відстань в км: від районного центру, від обласного центру, від Києва	Смт. Любеч – смт. Ріпки – 34 км; Смт. Любеч – м. Чернігів – 53 км; Смт Любеч – м. Київ – 193 км.	За відомостями онлайн-сервісу Google карти
5.	Площа в км ²	607,8 тис.км ²	Відповідно до Перспективного плану
6.	Кількість колишніх рад, що включені до громади, а також кількість всіх населених пунктів (А) На момент створення ОТГ Б) Етапи розширення ОТГ В) В остаточному форматі після 25.10.2020 р.	А) 4/22; Б) 5/28; В) 8/48	
7.	Перелік населених пунктів, що входять до складу громади	<u>смт Любеч</u> - адміністративний центр громади;	Підкреслені населені пункти, де знаходились ради.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

	(просимо підкреслити населені пункти, де знаходились ради)	<u>село Малинівка; село Павлівка; село Смолигівка; село Мохначі; село Тараса Шевченка; село Вороб'їв; село Неданчичі; село Губичі; селище Гірки; село Кукарі; село Голубівка; село Коробки; село Маньки; село Пищики; село Духанки; село Шумани; село Березівка; село Клонів; село Розсудів; село Скитьки; село Тулія; село Корольча; село Мокрі Велички; село Вертеча; село Галків; село Губарі; селище Пересаж; село Семаки; село Углова Рудня; село Великий Зліїв; село Малий Зліїв; село Петрики; село Пушкіне; село Чисті Лузі; село Грабівка; село Комарівка; селище Левичівка; село Мекшунівка; село Нова Рудня; село Пролетарська Рудня; село Червона Гута; село Гуньківка; село Лісківка; село Миси; село Редьківка; село Шкуранка; село Довгуни</u>	
8.	Населення територіальної громади (найбільш актуальні офіційні дані – подати дату і джерело)	5690 станом на 01.01.2021 р.	Кожного року станом на 01 січня здійснюється уточнення населення та відповідних категорій населення.
9.	Структура населення (в цілому по територіальній громаді): - За віком, - за статтю, - якщо є така інформація, дані про вразливі групи, наприклад, особи з інвалідністю, внутрішньо переміщені особи, таке інше.	За віком: Дошкільного віку – 150 осіб Шкільного віку – 460 осіб За статтю: Жінок – 3125 Чоловіків – 2565 Особи з інвалідністю – 333 особи Діти-сироти – 7	
10.	Міграція – баланс (різниця між прибулими (імміграцією) і вибулими (еміграцією) – найбільш актуальні дані: подати дату і джерело	У відкритих джерелах інформація тільки по районах. Ріпкинський район у 2020 році прибулих – 172 особи, вибулих – 212 осіб. Міграційне скорочення – 40 осіб. Виходячи з цих цифр можна порахувати у середньому за 2020 рік у громаді число прибулих 38 осіб, вибулих – 47 осіб. Підтвердженням правильності цих	http://www.chernigivstat.gov.ua/statdani/Demog/D2.htm https://www.drv.gov.ua/ords/portal/cm_core.cm_in dex?option=ext_num_vote rs&pid100=74&pf7571=63552&pdt=1

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

		оціночних даних є відкритий реєстр виборців України, у якому кількість вибулих по громаді 35 осіб (це реєстр стосується людей старше за 18 років).	
11.	Подати приблизне співвідношення працюючих жінок/ чоловіків і/або співвідношення безробітних жінок/чоловіків (якщо є такі дані)	Таких даних по громадах не має у відкритих джерелах. По Чернігівській області серед безробітних 56,2 % - жінки, 43,8 % - чоловіки	
12.	Офіційний рівень безробіття в районі	Мають офіційний статус безробітного на 1.03.2021 р. 229 осіб, тобто 0,9 %. А звернулося за ці 2 місяці 895 осіб або 3,6 %. Кількість вакансій на 1 безробітного у 2021 р. – 46, у 2020 р. було лише 12 (ситуація одна з найгірших в області).	Державна служба зайнятості у Чернігівській області hg.dcz.gov.ua/analitics/66
13.	Офіційний рівень безробіття в громаді або за відсутності цієї інформації – приблизний рівень безробіття в громаді	На території громади приблизний рівень безробіття складає – 31,5%	
14.	Характеристика населених пунктів у складі громаді (промисловий / сільськогосподарський / інше-вказати що саме)	<u>сmt Любеч; села</u> сільськогосподарське: <u>Малинівка; Павлівка; Смолигівка; Мохначі; Тараса Шевченка; Вороб'їв; Неданчичі; Губичі; Гірки; Кукарі; Голубівка; Коробки; Маньки; Пищики; Духанки; Шумани; Березівка; Клонів; Розсудів; Скитьки; Тулія; Корольча; Мокрі Велички; Вертеча; Галків; Губарі; Пересаж; Семаки; Углова Рудня; Великий Зліїв; Малий Зліїв; Петрики; Пушкіне; Чисті Лузі; Грабівка; Комарівка; Левичівка; Мекшунівка; Нова Рудня; Пролетарська Рудня; Червона Гута; Гуньківка; Лісківка; Миси; Редьківка; Шкуранка; Довгуни</u>	
15.	Кількість суб'єктів господарювання, що зареєстровані в громаді	Кількість суб'єктів роздрібної торгівлі - 32; Кількість су'єктів ресторанного господарства, торгівлі – 2; Аграрні товаровиробники – 10.	

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

16.	Кількість і специфіка державних підприємств, що працюють на території громади, в тому числі, що зареєстровані в громаді	Чернігівський держлісгосп	
17.	Кількість та специфіка надання послуг комунальних підприємств на території громади	З метою забезпечення населення послугами з благоустрою було створено КП «Любецьке» Любецької селищної ради. Перелік платних послуг із затвердженими калькуляціями для населення наступний: - Тракторні перевезення вантажу - Автомобільні перевезення вантажу - Автомобільні (поховання катафалк) - Автомобільні (перевезення померлого) - Ритуальні послуги (копання ями) - Трактор асенізаційний (бочка) - Трактор косіння - Мотокоса косіння - Оранка ґрунту (трюхкорпусний плуг) - Фрезерування ґрунту	https://liubech-gromada.gov.ua/news/1559813064/
18.	Кількість закладів і установ сфери культури: - клубні заклади, - бібліотечні установи, - музеї, - мистецькі школи, - кінотеатри - інші	На території громади працюють: Клубні заклади – 7 Бібліотечні установи – 8 Музеї – 1 смт Любеч Мистецькі школи – 1 Кінотеатри – немає Інші: Будинки культури - 1	
19.	Кількість закладів охорони здоров'я: - первинна ланка (ЦПМСД, амбулаторії, ФАП, пункти здоров'я) - вторинна ланка (стаціонари, лікарні, що знаходяться на утриманні громади) - інші	- КНП «Центр ПМСД «ЗДОРОВА РОДИНА» Ріпкинської селищної ради» Любецька амбулаторія ЗПСМ, що надає відповідні медичні послуги та 10 фельдшерських пунктів;	
20.	Кількість та специфіка закладів соціальної допомоги (що знаходяться на утриманні громади):		

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

	а) фронт-офіс, б) служба у справах дітей, в) територіальний центр (може включати в себе стаціонарне відділення, відділення соціальної допомоги вдома та інші відділення), г) центр соціальних служб для дітей і молоді, д) центр надання соціальних послуг (включає в себе територіальний центр та центр соціальних служб для дітей і молоді) е) інше	б) служба у справах дітей -1; д) центр надання соціальних послуг (з відділенням соціальної роботи і відділенням соціальної допомоги вдома) – 1;	
21.	Кількість навчальних закладів, в тому числі - дошкільних закладів, - шкіл, - навчально-виховних комплексів, - інклюзивно-ресурсних центрів, - центрів професійного розвитку, - позашкільних навчальних закладів	В Любецькій громаді: Дошкільних закладів – 1 Шкіл – 4 Навчально-виховних комплексів – 0 Інклюзивно-ресурсних центрів – 0 Центрів професійного розвитку – 0 Позашкільних закладів – 0 .	
22.	Кількість установ сфери фізичної культури і спорту (ДЮСШ, стадіони, спортивні комплекси, тощо)	Стадіон – 2	
23.	Бюджет громади (2020р. (план); % виконання в 2020 р., план на 2021р.)	Бюджет на 2020 рік план 29478,0грн., виконання в 2020 році на 109% План на 2021рік - 43187,8грн.	
24.	Бюджет громади в розрахунку на одного мешканця (2020р. (план і виконання), план на 2021р.)	План на 2020рік – 6,8, виконання – 8,3, план на 2021рік – 4,6	
25.	Власні надходження місцевого бюджету (2020р. (план); % виконання в 2020 р., план на 2021р.)	Власні надходження з.ф. – 18448,7, виконання – 116%, план 2021 – 26434,2	
26.	Власні надходження місцевого бюджету на одного мешканця (2020р. (план і виконання), план на 2021р.)	Власні надходження на 1 меш. – 4,3, виконання – 5,1, план на 2021 – 4,6	
27.	Державні субвенції та дотації – перерахувати всі види (освітня субвенція (2020/2021); додаткова дотація (2020/2021); базова / реверсна дотація (2020/2021)):	Освітні субвенції: 41033900 – 9473,5 41051200 – 63,6 41051400 – 171,8 2021рік: 41033900 – 13584,5	

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

		Додаткова дотація: 41040200 – 24,4 Базова дотація: 41020100 – 896,5 2021рік 41020100 – 2820,5	
28.	Видатки бюджету громади (2020р. (план і виконання), план на 2021р.)	Видатки бюджету 2020 – план 33655,7 виконання - 31056,9 План 2021 – 43028,7	
29.	Видатки бюджету громади у галузі освіти, у % до загальних видатків (2020р. (план і виконання), план (%) на 2021р.)	Видатки бюджету 2020 – план 17563,0 (56,6%) виконання – 16230,3 (52,3%) Видатки бюджету 2021 – план 22809,0 (53,0%)	
30.	Видатки місцевого бюджету громади на адміністрацію органу місцевого самоврядування, у % до загальних видатків (2020р. (виконання), план (%) на 2021р.)	Видатки бюджету 2020 виконання – 26,0% Видатки бюджету 2021 – план 28,2%	
31.	Отримане фінансування з державного фонду регіонального розвитку в 2020р. (кількість проектів та сума фінансування)	0	
32.	Існуючі в громаді документи (стратегії, програми місцевого економічного розвитку, секторальні програми, дата їх затвердження громадою та територія, на яку поширюється їх дія)	1. Стратегія розвитку Любецької громади на 2018-2027 р. розроблена за ініціативи селищної ради і за сприяння проекту U-LEAD з Європою та затверджена рішенням 13 сесії Любецької селищної ради 7 скликання від 28 лютого 2019 року 2. План соціально-економічного розвитку на 2019-2020 р., затверджено рішенням 16 сесії сьомого скликання 27 травня 2019 р., територія Любецької територіальної громади	
33.	Участь громади в програмах, які фінансувались іноземними донорами в 2019 та 2020 роках (назва донора і проекту)	У 2020 році – Програма DOBRE	
34.	Адреса веб-сайту громади	https://liubech-gromada.gov.ua	

Джерело: власне опрацювання на підставі даних громади

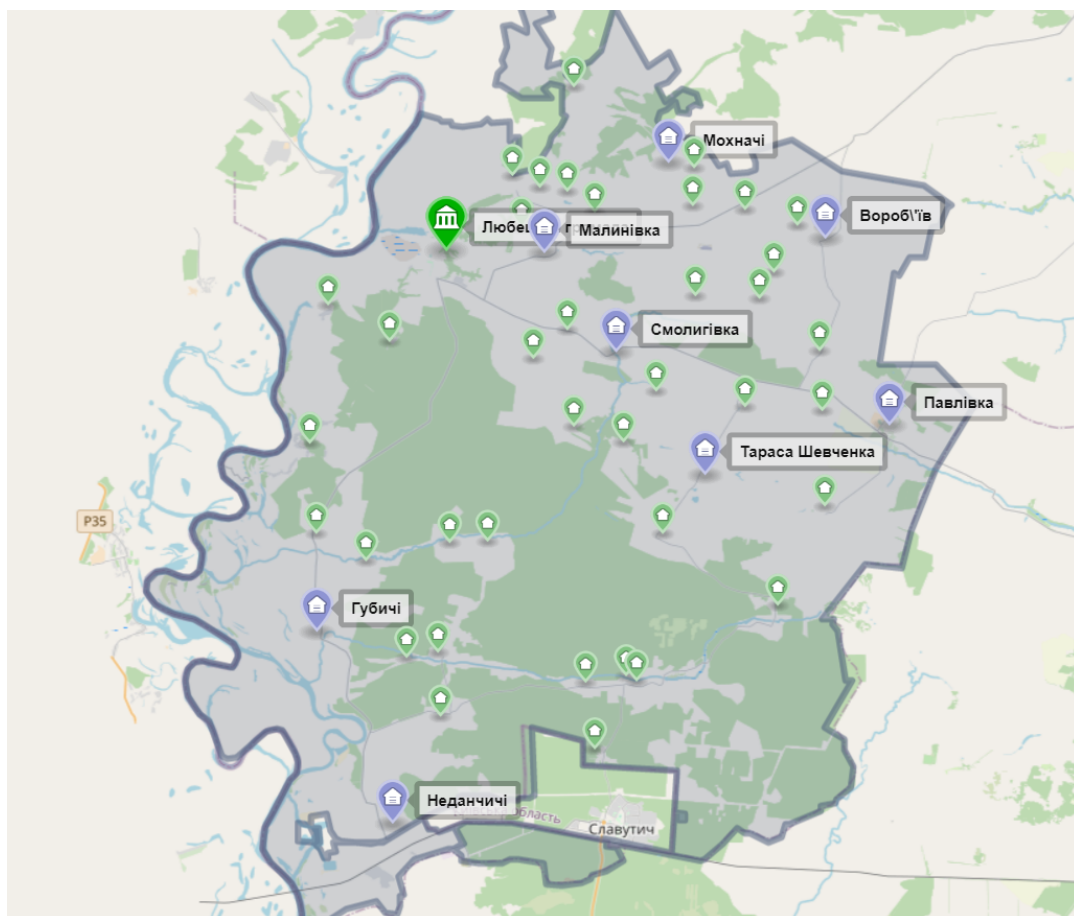
Вступна інформація про Любецьку ОТГ

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Любецька ТГ розташована в північній частині Чернігівської області. Населення громади становить 5690 жителів. За гендерними показниками більше половини населення - жінки. Громада розташована безпосередньо на річці Дніпро біля кордону з Республікою Білорусь (найближчий обласний центр - Гомель на відстані 113 км). Відстань до обласного центру Чернігова - 52 км, міста Ріпки - 35 км, міста Славутич - 33 км.

Громада складається з 8 старостинських округів: Великозліївського, Губицького, Малинівського, Мохначівського, Неданчицького, Павлівського, Смолигівського та Тарасо-Шевченківського та селище Любеч (адміністративний центр).

Карта 1. Адміністративні кордони і найбільші населені пункти Любецької ТГ

<https://gromada.info/gromada/lubecka/>

7 сіл вважаються середніми, решта 39 – малими, з них 20 мають населення 1-50 осіб. 35 малих населених пунктів розташовані на відстані від 10 км до 47 км від адміністративного центру. Структура поселення та схема розселення є типовими для

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Полісся, проте вони спричиняють серйозні проблеми у соціальній комунікації та транспортному сполученні.

Громада належить до малонаселених регіонів області та України - щільність населення становить 9 осіб на км². (цей показник характерний для територій навколо зони відчуження та примусового переселення людей після Чорнобильської катастрофи).

На території громади немає міжнародних, національних чи регіональних автомобільних доріг. Любеч пов'язаний з містами Чернігів та Славутич місцевою дорогою Т2506. В громаді є залізнична станція в селі Неданчичі.

Сусідні громади більші як за територією, так і за чисельністю населення, за винятком Новобілоуської, яка в 1,8 рази менша, але завдяки близькості до обласного центру, вона має кращі соціально-демографічні показники. Меморандум про партнерство був підписаний з Михайло-Коцюбинською громадою. Новоутворена Ріпкинська громада (колишній районний центр, що включав Любецьку громаду), зараз формується і намагається накопичити ресурси з колишнього району, в результаті чого інші громади частково дискриміновані.

Карта 2. Розташування громади в Чернігівській області

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Джерело: <https://atu.decentralization.gov.ua/#atlas>

Таблиця 2. Порівняння Любецької ТГ з сусідніми громадами

№		Любецька	Михайло-Коцюбинська	Ріпкинська	Новобілоуська
1.	Площа (км ²)	607,8	779,2	989,2	378,1
2.	Населення	5636	12678	14890	10061
3.	Щільність населення/ км ²	9	16	15	26

Джерело: <https://decentralization.gov.ua>

Фактори, що визначають якість життя в громаді

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

У таблиці 3 представлені найважливіші фактори, що впливають на якість життя громади.

Таблиця 3. Найважливіші фактори, що впливають на якість життя громади

	Позитивні фактори	Негативні фактори
Інфраструктура та просторове планування	За рахунок інфраструктурної субвенції зроблено Генеральний план Любеча та створено базу даних земельних ресурсів	Малонаселена територія з погано налагодженим регулярним транспортним сполученням між адміністративним центром громади та старостинськими округами Віддаленість від основних автошляхів
Економіка	Провідними галузями економіки є сільське та лісове господарство. Економічна співпраця з сусіднім містом обласного значення Славутич.	Показник господарського використання земель у громаді – один із найменших в Україні Частина мешканців громади працевлаштована неофіційно або отримує заробітну плату в «конвертах», що обмежує податкові надходження до бюджету громади та гальмує місцевий економічний розвиток. Переважає самозайнятість
Довкілля і туризм	Велика кількість лісів та водних ресурсів, річка Дніпро. Історична унікальність Наявні туристичні об'єкти та місця паломництва	Відсутність систем управління відходами та стічними водами Водойми та водовідтоки замулені
Суспільство, людський капітал	Покращується позитивне сприйняття створення громади серед широкої громадськості	Негативні демографічні тенденції

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

		Низька соціальна активність та розрізненість суспільства; відсутність бажання співпрацювати задля загального блага
Органи самоврядування	Дедалі ефективніше функціонування управлінської структури територіальної громади	Відсутність кваліфікованих спеціалістів Відсутність ресурсів для розвитку

Джерело: власне опрацювання

Економічна ситуація громади

Основна зайнятість мешканців - це робота в сільському господарстві, промисловості, сфері послуг, бізнесі та місцевих органах влади, бюджетних установах.

Раніше в Любечі було **п'ять великих підприємств: хлібопекарня, маслозавод, овочесушильний завод, райсільгоспхімія та судноремонтний завод**. В даний час місцевий ринок праці обмежений. Люди їдуть працювати у Чернігів, Славутич, Польщу та Чехію. Середня заробітна плата по області - 6,8 тис. гривень.

Найбільша кількість підприємств - це малі фірми; згідно даних за 2019 рік, їх представляють 143 суб'єкти господарювання, у тому числі 14 товариств з обмеженою відповідальністю. Основними галузями економіки є сільське господарство, лісове господарство, торгівля та мисливство, що зумовлено структурою території, де переважають сільськогосподарські та лісові землі. У цих секторах працює 350 людей. 80 осіб працевлаштовані в торгівлі та освіті, 55 осіб у транспорті та зв'язку. Роботодавцями є також фізичні особи-підприємці. Близько 10 таких підприємців мають понад 10 працівників кожен.

На території громади працюють такі сільськогосподарські підприємства: ТОВ „Ім. Шевченка”, ТОВ „Чернігівська індустріальна молочна фабрика”, ТОВ „Дружба Нова”, ТОВ „Ясна Плюс”. Ці підприємства орендують великі землі ділянки, а основною їх діяльністю є вирощування зернових та технічних культур - сої та соняшнику (що спричиняє деградацію ґрунту).

Сільськогосподарські підприємства сплатили до бюджету громади податку на доходи фізичних осіб у розмірі 6,4 млн. грн., єдиного податку від сільгоспвиробників у розмірі 1,9 млн. грн., орендної плати за землю 3,4 млн. грн., плати за використання ґрунту 0,7 млн. грн. Загальна сума доходів бюджету від сектору становить 57,8 % власних доходів бюджету.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Важливим є також лісогосподарська діяльність, в тому числі лісозаготівля (Чернігівське лісництво, "Ріпкинський райагролісгосп" та підприємство ім. Шевченка).

Заклади торгівлі мають 28 точок, у тому числі 19 магазинів та 5 кіосків, що забезпечують населення продуктами харчування та промисловими товарами. 12 підприємців мають дозвіл продавати акцизні товари.

На території громади недавно відкрито АЗС.

Бюджет громади

☐ Доходи громади

Таблиця 4. Дохідна частина бюджету громади в 2020 році і план на 2021 рік, млн. грн.

Доходи	2020, виконання	2021, план	2021 до 2020 +/-
Власні доходи	18605,2	26593,3	7988,1
Трансферти з державного бюджету:			
- освітня субвенція	9213,6	13584,5	4370,9
- додаткова дотація	124,0	189,2	65,2
- вирівнювальна дотація	896,5	2820,5	1984,0
- медична субвенція	795,1	-	-795,1
Разом	29634,4	43187,8	13553,4
Частка власних доходів (%)	62,8	61,6	

Джерело: дані громади

Таблиця 5. Структура власних доходів громади в 2020 році і план на 2021 рік

	Тис.грн.	2021, план	2021 до 2020, +/-
Акцизний податок	110,0	-	-110,0
Податок на доходи фізичних осіб	10849,2	11972,2	1123,0
Єдиний податок	1797,3	3007,4	1210,1
Орендна плата за земельні ділянки з юридичних осіб	2500,0	4700,0	2200,0
Оренда плата за земельні ділянки з фізичних осіб	180,0	328,2	148,2

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Земельний податок з фізичних осіб	100,0	125,0	25,0
Інші	3068,7	6460,5	3391,8
Разом	18605,2	26593,3	7988,1

Джерело: дані громади

Частка власних доходів у загальній структурі доходів бюджету досить висока – 62 %. У 2020 році найбільший дохід був з податку на доходи фізичних осіб - 58,3 %, що є традиційним для об'єднаних громад України . Друге місце - орендна плата за земельні ділянки з юридичних осіб - 13,4 %, третє місце - єдиний податок у розмірі 9,7 %. Земельний податок та орендна плата за земельні ділянки від фізичних осіб незначні - 0,5 та 1 % відповідно.

☐ Видатки громади

Таблиця 6. Структура витрат громади

	Млн.Грн.	2021, план	2021 до 2020, +/-
Дошкільні навчальні заклади	2,346	2,476	0,13
Школи	14,463	21,416	6,953
Позашкільня	-	-	-
Соціальна сфера	1,774	3,311	1,537
Фізична культура і спорт	0,08	-	-0,08
Медичні заклади	0,829	0,224	-0,605
Утримання ради і виконавчих органів громади	7,568	12,865	5,297
Установи культури	1,075	1,256	0,181
Дорожні роботи	0,800	-	-0,800
Інфраструктура	0,451	-	-0,451
Комунальне підприємство	-	1,105	1,105
Інше	-	0,535	0,535
Разом	29,391	43,187	13,796

Джерело: дані громади

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Структура видатків з бюджету громади також є традиційною для України. На першому місці школи - 49,2 %, на другому - утримання ради та виконавчих органів - 25,7 %. На третьому місці - дошкільні навчальні заклади - 7,9 %.

Стан навколишнього середовища, екологія

Площа лісів становить понад 50 % території громади, які займають більшу територію, ніж сільськогосподарські угіддя. Ґрунт сприятливий для садівництва та рослинництва. Значну площу громади займають водойми – ставки, озера; західна межа громади проходить вздовж річки Дніпро (27 км). Водночас вздовж річки проходить українсько-білоруський кордон, що ускладнює використання цього ресурсу.

Згідно з публічною кадастровою картою України, громада має багато територій, що мають особливе значення для збереження природи.

На території громади є корисні копалини місцевого значення - глина, пісок (с. Голубівка), торф. Однак видобуток піску та глини не набув промислових масштабів.

Любеч - це скарбниця археологічних та архітектурних пам'яток VII-XIX століть. Діє Історико-археологічний музейний комплекс Чернігівської обласної ради "Древній Любеч" (<http://liubech-grad.ucoz.net>), який був створений у 2008 році та включає: об'єкти археології, архітектури, історії та культури Київської Русі та епохи українського відродження XIX-XX століття: залишки середньовічної фортеці, городище "Замок" та "Лисиця"; монастирський комплекс – печеру св. Антонія, Спасо-Преображенський собор (1811-1817); кам'яниця Полуботка (кінець XVII - початок XVIII століття). В даний час усі ці об'єкти погано погано облаштовані для відвідувань туристами.

Історичний район Любеча розташований на високому пагорбі над Дніпром. Тут був княжий палац, вежа, церква та господарські будівлі. До наших днів збереглися лише земляні вали. На пагорбі встановлені гранітні пам'ятники, присвячені 1100-річчю Любеча та з'їзду руських князів у 1097 році.

Характеристика місцевої спільноти

Мешканці громади творять сільську спільноту. Селище Любеч є громадським та адміністративним центром громади. У Любечі функцують надавачі соціальних, адміністративних та інших муніципальних послуг, а також розміщуються більшість фізичних та юридичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність у сфері послуг, торгівлі та громадського харчування.

Поза адміністративним центром громади, більшість економічно активного населення працюють у сільському господарстві (на великих сільськогосподарських підприємствах, або у власних господарствах), у бюджетній сфері.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Таблиця 7. Структура населення громади

		Разом ТГ	Адміністративний центр
Населення	Разом	5502	1970
	Чоловіки	2533	936
	Жінки	2969	1034
Вікові групи	0 – 18	707	241
	19 – 35	1009	422
	35 – 50	1338	637
	51+	2438	670
Економічні дані	Рівень міграції (%)	24	19
	Рівень бідності (%)	39,2	28,7
	Кількість зареєстрованих безробітних	329	36
	Відношення працівник/безробітний	1:2,6	
Вразливі групи	Внутрішні переселенці	4	0
	Особи з інвалідністю	590	207
	Пенсіонери	2384	827
	Ветерани, в тому числі АТО	83	36
Національні групи	Українці	100%	100%
	Інші	0	0

Джерело: дані громади

Форми громадської активності

В громаді активно діє громадська організація "Малинівка-К", зареєстрована 12 травня 2009 року. Головною метою організації є активізація мешканців задля соціально-економічного розвитку та підвищення рівня життя населення до європейських стандартів. За час свого існування громадська організація "Малинівка-К" залучила кошти на такі проекти: «Збереження нематеріальної спадщини українського народу (стародавніх пісень Ріпкинщини у виконанні фольклорного ансамблю «Червона калина»; «Громада для людини: підвищення компетентності громад для розвитку соціальних послуг» (U-LEAD), «Популяризація економічного та туристичного потенціалу Любецької громади «Енергія підприємництва-успіх громади» (ЄС).

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Місце жінок в місцевій спільноті особливо помітне на ринку праці – багато з них серед економічно активного населення.

Комунікація громади з мешканцями

З 2018 року в громаді було запущено офіційний веб-сайт: <https://liubech-gromada.gov.ua> та канал на YouTube: <https://www.youtube.com/c/lyubetskaskelishnarada/>. Завдяки співпраці з інтернет-виданням CHE.CN.UA "Інформаційний портал Чернігівської області", частина інформації розміщується на: <http://che.cn.ua/index.php>; <https://otg.cn.ua/>

Важливе для громади також є користування соціальними мережами, офіційною сторінкою у Facebook (яку постійно відвідують 882 особи): <https://www.facebook.com/gromadaliubecha>

Спілкування з мешканцями також відбувається на засіданнях селищної ради та рад старостинських округів.

3. Процес об'єднання – перебіг

Процес об'єднання громад в одну

- В листопаді 2017 р., в результаті добровільного об'єднання, утворилася Любецька ОТГ з шести сільських рад і 28 населених пунктів (Любецька, Малинівська, Павлівська, Смолигівська, Тарасо-Шевченківська сільські ради. Мохначівська сільська рада приєдналася 30 червня 2019 року).
- Дата перших виборів голови та заступників ОТГ – 29 жовтня 2017 року.
- 13 травня 2020 року було затверджено план розширення громади разом з Великозліївською, Губицькою та Неданчицькою сільськими радами.
- 25 жовтня 2020 року відбулись вибори голови та заступників. На посаду голови було висунуто різними партіями, що діють в регіоні, сім кандидатів, включаючи колишнього голову громади. Головою обраний Костильов Валерій Миколайович.

Проблеми, пов'язані з процесом об'єднання

Процес об'єднання громад сповільнився через прогалини в соціальних комунікаціях. Мешканці не мали об'єктивної інформації про процес інтеграції, тому з'явилися зрозумілі побоювання змін та невизначеності, зокрема щодо питань, пов'язаних з ліквідацією навчальних, медичних та інших установ.

Також деякі мешканці Великозліївської громади на чолі з її головою, були проти об'єднання з Любецькою ТГ. В даний час цей опір зменшується; суспільство почало заспокоюватися і проявляти бажання співпрацювати у межах нової ТГ.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

4. Громада – характеристика адміністрації і послуг, які надаються

Публічні послуги

☐ Освіта (школи і дошкільні навчальні заклади)

Таблиця 8. Основні дані про навчальні заклади в громаді

	Рік будівництва або капітальног о ремонту	Проектн а місткість	Кількість учнів + діти, охоплені дошкільно ю освітою	Кількіст ь вчителів	Бюджет тис.грн./учен ь
Любецький опорний ЗЗСО I-III ступенів ім. "12-ї гвардійської стрілецької Пінської Червонопрапорн ої ордена Суворова дивізії"	1986	392	201	28	42,4
Тарасо-Шевченкі вський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів	1991	108	74+10	17	52,3
Малинівський заклад загальної середньої освіти I-II ступенів	1999	50	39	9	52,3
Великозліївський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів	1975	250	38	16	52,3
Любецький дошкільний навчальний заклад «Пролісок»	1982	160	43		32,4

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

15041, селище Любеч					
---------------------	--	--	--	--	--

Джерело: дані громади

Дані про дошкільну освіту: кількість дошкільних закладів – 1; кількість дітей – 43; відсоток забезпечення дошкільною освітою дітей у віці від 3 до 6 років становить 60 %, у сільській місцевості – 15 %; кількість дітей у розрахунку на 1 заклад становить 43 особи (середня проектна місткість закладів 60 місць); кількість дошкільних закладів, де організована робота груп з інклюзивною освітою - 0.

Дані про початкову та середню освіту: кількість шкіл 4, у яких навчається 353 учнів, у тому числі у ЗОШ I-III ступенів - 314; ЗОШ I-II ступенів – 39. У школах занадто мало учнів - середній розмір класу становить 9 учнів, а у сільській місцевості – 5. Кількість класів з інклюзивною освітою - 3; кількість учнів з особливими освітніми потребами в класах з інклюзивною освітою - 3; кількість помічників вчителів - 4.

Позашкільні навчальні заклади відсутні.

Дані про шкільне харчування: кількість учнів ЗОШ, забезпечених харчуванням - 263 особи (75 %); кількість учнів ЗОШ, яким надається гаряче харчування - 263 особи (75 %).

Дані про організацію підвезення учнів до шкільних закладів: кількість учнів, які користуються транспортом – 113 осіб, що становить 32% від загальної кількості; кількість населених пунктів, з яких здійснюється транспорт – 22; кількість шкільних автобусів, які використовують для перевезення учнів - 4.

Кількість дітей, які розвивають свої навички в дитячих клубах – 77 осіб, що становить 22 % від загальної кількості учнів.

З освітньої субвенції було проведено капітальний ремонт у навчальних закладах на суму 794 020 грн., в тому числі в Любецькій ЗОШ I-III ступенів (модернізація спортивного залу, придбання меблів та обладнання).

☐ **Культура**

Таблиця 9. Основні дані про заклади культури в громаді

Заклад	Рік будівництва або капітального ремонту	Проектна місткість	Кількість працівників	бюджет тис. грн. (витрати на утримання)
Любецький будинок культури	1956	720 м. кв.	3	103596
Тарасо-Шевченківський сільський клуб	1975	458 м. кв.	1	103596
Смолигівський сільський клуб	1974	100 м. кв.	1	103596

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Павлівський сільський клуб	1960	300 м. кв.	1	103596
Мохначівський сільський клуб	1991	300 м. кв.	1	103596
Вороб'ївський сільський клуб	1991	860 м. кв.	2	103596
Неданчицький сільський клуб	1987	450 м. кв.	1	103596
Малинівський сільський клуб-бібліотека	1973	120 м. кв.	1	103596
Любецька селищна бібліотека	1975	121 м. кв.	2	60887
Смолигівська сільська бібліотека	1974	60 м. кв.	1	60887
Павлівська сільська бібліотека	1970	85 м. кв.	1	60887
Тарасо-Шевченківська сільська бібліотека	1975	65 м. кв.	1	60887
Галківська сільська бібліотека	1986	65 м. кв.	1	60887
Вороб'ївська сільська бібліотека	1991	120 м. кв.	1	60887
Неданчицька сільська бібліотека	1981	90 м. кв.	1	60887
Мохначівська сільська бібліотека	1956	85 м. кв.	0	0
Любецька дитяча мистецька школа	1975	133 м. кв.	7	1091280

Джерело: дані громади

На території громади діє: 7 клубів, 8 бібліотек, 1 музей, 1 школа мистецтв, 1 будинок культури. Будинок культури налагодив активну співпрацю з Асоціацією сценічних артистів України, що дозволило проводити заняття на більш професійному рівні. Любецька дитяча художня школа розпочала свою діяльність у 1970 році. В даний час у школі навчається 28 учнів за 4 спеціальностями. У 2020 році було відкрито клас співу.

Усі заклади культури вимагають модернізації та оновлення.

У громаді, в селі Малинівка, діє жіночий ансамбль, який виконує оригінальні народні пісні. Фестиваль "Київська Русь" організовується щороку.

☐ Дороги і дорожня інфраструктура

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Мережа місцевих доріг забезпечує сполучення з Ріпками, Черніговом та Славутичем. Стан дорожнього покриття дуже низької якості на переважній більшості місцевих доріг. Ремонт доріг здебільшого обмежується вирівнюванням поверхні, але це проблему не вирішує.

☐ Спорт і активний відпочинок

В Любечі і в селі Тараса Шевченка знаходяться два стадіони. У селі Тараса Шевченка є чоловіча та жіноча команди з волейболу, а також футбольна команда. Щорічно організовується кубок Тарасевича.

☐ Служба охорони здоров'я

Таблиця 10. Основні дані про заклади служби охорони здоров'я в громаді

Заклад	Рік будівництва/ капітального ремонту	Проектна місткість	Кількість працівників	Бюджет в тис.грн. (кошти на утримання)
Любецька амбулаторія загальної практики сімейної медицини селища Любеч	1994	65	8	1122,0
Тарасо-Шевченківський ФАП с. Тараса Шевченка	1991	40	2	40, 2
Малинівський ФАП с. Малинівка	1988	8	2	123,1
Павлівський ФАП с. Павлівка	1989	20	2	93,6
Смолигівський ФАП с. Смолигівка	1975	20	1	64,8
Мохначначівський фельдшерський пункт	1993	Бд	-	19,4
Галківський фельдшерський пункт	Бд	Бд	1	59,7
Вертецівський фельдшерський пункт	1960	Бд	1	65,9
Неданчівський фельдшерський пункт	1963	Бд	3	170,7
Губичівський фельдшерський пункт	Бд	Бд	-	51,6
Мисівський фельдшерський пункт	Бд	Бд	1	66,0

Джерело: дані громади

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

До 2013 року в Любечі працювала Центральна районна лікарня. Після реорганізації колись одну з найпотужніших лікарень району на шість відділень, яка займала триповерховий цегляний корпус, скоротили до маленького філіалу Ріпкинської центральної районної лікарні – паліативного відділення на 15 місць. У 2018 році відділення було перенесено до Ріпкинської районної центральної лікарні. Закриття паліативного відділення в Любечі призвело до того, що люди похилого віку та соціально вразливі жителі залишилися майже без доступної медичної допомоги. Лабораторія лікарні також була закрита. Громада взяла на себе фінансування лаборанта, який працює в амбулаторії два дні на тиждень.

З закладів охорони здоров'я у найкращому стані – Любецька амбулаторія загальної практики сімейної медицини. Щоправда, її проектна потужність набагато перевищує нинішні потреби громади. Це вимагає часткового перепрофілювання приміщення, а також – оснащення сучасним обладнанням, створенням комфортних умов для пацієнтів та лікарів. Щодо приміщень ФАПів та ФП – немає жодного у цілком задовільному стані. Також додаються проблеми з їх опаленням, особливо Тарасо-Шевченківський ФАП і Павлівський ФАП. Тобто громаді не уникнути оптимізації їхньої мережі, аби мати можливість модернізувати найбільші.

☐ Соціальний захист

Таблиця 11. Основні дані про заклади соціальних служб в громаді

	Рік будівництва/ капітального ремонту	Проектна а місткість	Кількість працівників	Бюджет в тис.грн. (кошти на утримання)
КЗ «ЦНСП» (центр надання соціальних послуг)	Офіси знаходяться в будівлі ради громади Ремонт 2019		27	2839480,00
-відділення соціальної допомоги вдома			22	
-відділення соціальної служби для сім'ї, дітей та молоді, які перебувають у СЖО			1	

Джерело: дані громади

27 червня 2019 р. Постановою ради Любецької ТГ було створено комунальне підприємство «Центр надання соціальних послуг Любецької селищної ради», яке надає соціальні послуги. У центрі постійно працює 18 людей (з них 14 соціальних працівників), які працюють у трьох відділеннях: соціальна допомога вдома;

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

соціальна робота для сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих умовах (21 сім'я, якій надається допомога); надання адресної матеріальної допомоги (банк вживаного одягу та оренда реабілітаційного обладнання (інвалідні візки).

Надання соціальних послуг вдома охоплює 114 осіб, у тому числі: безкоштовно - 76, платно - 38.

У 2020 році на території громади відкрився соціальний магазин ДякуЮ, гасло якого: «Тобі це потрібно - візьми. Можеш - принеси!». Партнером була громадська організація «Дякую» у Чернігові.
(<https://www.facebook.com/watch/?v=2682512778684191>).

Від недавня, у співпраці з Соціально-психологічним центром у Славутичі, мешканці громади, а особливо сім'ї учасників АТО, отримують професійну психологічну та правову допомогу.

☐ **Громадська безпека**

У Любечі є відділення 6-го державного пожежно-рятувального підрозділу Державної служби надзвичайних ситуацій України в Чернігівській області.

Громада вважається спокійною і безпечною. Відділення поліції немає - інспектор поліції обслуговує кілька громад.

☐ **Інфраструктура, яка використовується в домашніх господарствах (сміття, каналізація, газ, і т.п.)**

У серпні 2018 року було створено комунальне підприємство «Любецьке», яке надає послуги у сфері центрального водопостачання та водовідведення у таких населених пунктах: Любеч, Смолигівка та Тараса Шевченка. У цих трьох місцевостях є центральний водопровід. Каналізація є тільки в Любечі. В інших населених пунктах воду беруть із приватних колодязів, і на практиці вона часто не відповідає санітарним нормам, що створює загрозу здоров'ю жителів громади.

КП «Любецьке» також збирає тверді відходи згідно із затвердженим графіком. Остаточного вони будуть зберігатися на сертифікованому звалищі в південно-східній частині Любеча.

У Любечі є фільтраційні поля загальною площею 2,53 га.

На території громади немає тепломережі. Через великі лісові площі, популярним видом місцевого палива є дрова.

Вуличне освітлення працює у всіх населених пунктах - встановлено нове сучасне енергозберігаюче обладнання

Немає власної служби технічного обслуговування доріг.

☐ **Місцевий транспорт**

Транспортні послуги в середині громади надаються приватними перевізниками, які перемогли в тендері. Ситуація краща у міжміському транспортному сполученні. Автобуси їздять до Чернігова, Ріпок, Славутича. Наявна ж/д станція в селі Неданчичі.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

☐ **Організація управління громадою**

Любецька ТГ має статут; не має власного ЦНАП, адміністративні послуги надаються як в адміністративному центрі громади, так і в окремих старостинських округах. Розглядається можливість співпраці між Любецькою ТГ та Чернігівською міською радою у сфері надання віддалено адміністративних послуг для мешканців громади. Мешканці громади в такому разі зможуть скористатися близько 300 видами адміністративних послуг.

Рада громади

Виконавчий комітет селищної ради ТГ налічує 13 членів, у тому числі 10 жінок (77% від складу комітету).

Селищна рада складається з 22 осіб, у тому числі 8 жінок (36,4% від складу ради).

Склад комітету та ради є багатопартійним, а рішення приймаються шляхом консенсусу.

Адміністративні проблеми

Розвиток управлінського потенціалу громади передбачає: розширення переліку послуг, що надаються; облаштування та оснащення адміністративних приміщень, завершення їх реконструкції та модернізації; розвиток електронного врядування та покращення комунікації як між органами місцевого самоврядування (рада, комітети старостинських округів), так і між громадянами та радою і її виконавчими структурами.

Труднощі значною мірою пов'язані з відсутністю підключення всіх старостинських округів до швидкісного інтернету та оснащення їх обладнанням для зв'язку; розширення можливостей веб-сайту ради громади з метою надання віддалено усього спектру адміністративних послуг; запровадження системи електронного документообігу, включаючи впровадження електронного підпису; тренінги, що підвищують цифрові компетенції працівників та старост.

Надання послуг ускладнює нестача персоналу. Впроваджено процедури, спрямовані на заповнення вакансій: керівника та головного спеціаліста юридичного відділу; головного спеціаліста відділу культури і туризму; головного спеціаліста відділу бухгалтерського обліку та звітності; головного спеціаліста відділу комунальної власності, земельних відносин, містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства.

Громада має новий генеральний план адміністративного центру, зробили його за рахунок інфраструктурної субвенції. Проведена масштабна робота зі створення бази даних земельних ресурсів. Інші населені пункти громади не мають планів просторового управління.

Відносини з районом

Співпраця з адміністрацією району стикається з певними труднощами в процесі розподілу ресурсів, що залишилися після ліквідованого Ріпкинського району

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

(до якого раніше належала Любецька громада), Ріпкинська ТГ претендує на всі ці ресурси.

Співпраця з Чернігівським районом є досить плідною, частково через те, що частина керівництва громади та району належить до політичної партії "Рідний дім".

Також робляться спроби перевести частину колишніх кваліфікованих працівників адміністрації Ріпкинського району на роботу в Любецьку ТГ.

Суспільна оцінка діяльності місцевої влади.

В результаті останніх виборів змінилося керівництво громади. А отже, існує суспільне очікування підвищення ефективності та результативності нового керівництва.

5. Проблеми і потреби самоврядної громади

Економіка та інфраструктура

Економічні та інфраструктурні проблеми є дуже серйозними перешкодами для розвитку підприємництва та професійної діяльності мешканців. Найважливішими є: реконструкція та будівництво систем водопостачання та водовідведення; модернізація Любецького будинку культури та створення на його базі центру соціальної активності молоді; ремонт дороги Любеч-Чернігів, Любеч-Славутич; відновлення матеріальних об'єктів історичної, архітектурної та культурної спадщини громади; розчищення русла та зміцнення берегової лінії Дніпра; оснащення дошкільних та шкільних навчальних закладів обладнанням та приладами, включаючи пожежну сигналізацію.

Природне середовище

Усі звалища на території громади є "стихійними", збільшується кількість таких звалищ.

Відсутність систем водопостачання та водовідведення спричиняє велике навантаження на довкілля; забруднення ґрунту та підземних вод також є основною загрозою для здоров'я мешканців.

Невпорядковано територію громади. Йдеться головним чином про замулення водойм, включаючи річку Дніпро, і засмічення узбіч доріг та інших громадських місць дикорослими деревами та кущами.

Соціальний розвиток

Проблеми / потреби жителів

☐ Ринок праці

У громаді переважає самозайнятість - понад 40% населення. Працездатне населення становить менше 50 %. Існує значна економічна міграція до великих міст та до Польщі. Як результат, можливості розвитку зменшуються, а обслуговування інфраструктури дорожчає.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

☐ Освіта

Спільними проблемами для всіх навчальних закладів є зменшення кількості учнів та фізичне зношення будівель. Лише жителі Любеча та сусідніх сіл мають забезпечену дошкільну освіту. Існує значний розрив між кількістю учнів школи в Любечі та школах, розташованих у старостинських округах: від 5 до майже 3,5 разів. Це призводить до суттєвої різниці у вартості та якості освіти та негативно впливає на результати випускників при зовнішньому оцінюванні. Цей факт виправдовує існування в громаді лише однієї опорної школи.

Серед проблем у галузі освіти можна відзначити наступні: Відсутність стабільного мобільного та Інтернет зв'язку в населених пунктах для забезпечення надання послуг якісної освіти при дистанційному навчанні; необхідність капітального ремонту автобусів для перевезення дітей; необхідність закупівлі сучасного обладнання для приготування їжі для якісного та безпечного харчування в дошкільних та шкільних закладах освіти.

☐ Служба охорони здоров'я

Серед закладів охорони здоров'я в найкращому стані знаходиться Любецька амбулаторія загальної практики сімейної медицини. Однак, вона вимагає часткового перепрофілювання приміщень, а також сучасного обладнання, що створить кращі умови для пацієнтів та лікарів.

Що стосується ФАПів - їх мережа вимагає оптимізації, аби мати можливість модернізувати найбільші.

☐ Інше

Відносно велика відстань від основних міст області (до Чернігова - година поїздки на машині); Потребує розширення перелік комунальних та побутових послуг.

У Любечі немає готелів, рекреаційні центри занедбані та зруйновані, кафе (три) працюють лише за запитом.

Молодь скаржиться на відсутність можливостей для проведення вільного часу. Зокрема, заклади культури досі організовують свою діяльність крізь призму бачення розвитку масової культури радянської епохи. Заклади культури погано опалюються, недостатньо освітлені та мають застаріле обладнання. Потрібно переформатувати їх у центри соціального життя громади, бізнесу та громадської діяльності.

6. Місцевий потенціал

Економічний потенціал

У Любечі побудовано торговельні ряди для організованого продажу. Створено каталог місцевих підприємств. Розробляється інвестиційний паспорт громади з урахуванням інвестиційних пропозицій, спрямованих на розвиток місцевого бізнесу та залучення зовнішніх інвестицій.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

У другій половині 2020 року з'явилося 15 нових робочих місць та три нових підприємства - ФОП, сімейне фермерське господарство та кооператив (завдяки конкурсу «Моя громада є основою мого бізнесу»).

Громада намагається налагодити ефективну співпрацю з активними мешканцями та допомогти їм створити власний бізнес. На початку 2020 року було затверджено План місцевого економічного розвитку у рамках співпраці Світовим банком, а Любецька ОТГ стала дійсним членом Європейської Ініціативи «Мери за економічне зростання». Затверджено комплексну програму розвитку малого та середнього бізнесу на 2020-2021 роки.

До ключових завдань, пов'язаних з економічним зростанням, належать: сприяння створенню додатньої вартості в агропромисловому секторі шляхом впровадження сільськогосподарської переробки¹; стимулювання згуртованості місцевого бізнесу шляхом запровадження нових форм організації та співпраці; створення системи допомоги бізнесу для доступу до фінансів та інвестицій.

Економічним потенціалом є наявність вільних земельних ділянок, майнових комплексів та майна під будівництво та створення нових господарських об'єктів та першочерговість розгляду заяв на їх використання для розвитку бізнесу.

У 2020 році розпочато розробку та реалізацію стратегії ведення соціальної комунікації, включаючи створення веб-сайту: <https://liubech-gromada.gov.ua/ob%E2%80%9999ekti-dlya-investuvannya-14-28-41-04-07-2019/>. Також було створено веб-сайт із партнерами з Агенції регіонального розвитку у Славутичі: <https://investslavutych.arr.in.ua/investitsiyi-proekti-lyubetskoyi-otg/>.

З метою забезпечення прозорості на офіційному веб-сайті громади розміщено проект Генерального плану та зонування території смт.Любеч.

Любецька ТГ - єдина громада, яка реалізувала проект "Створення сучасної бази даних громади та системи управління ресурсами Любецької громади" за кошти з державної субвенції на розвиток інфраструктури ОТГ. Його вартість становила 989 056 грн. Інформаційна база доступна на: <https://liubech-gromada.gov.ua/geoportal-08-56-25-15-07-2020/>

Кордон з Білоруссю також створює можливість для розвитку транскордонного співробітництва, а державна підтримка створила б можливості для розвитку транспорту та логістики. Розуміючи важливість транскордонного співробітництва, у серпні 2019 року влада Любецької громади підписала меморандум про співпрацю з містом Лоев у Білорусі.

¹ Більшість агропромислових підприємств, що діють у громаді, - це підприємства, які не переробляють свою продукцію, а продають лише сировину (грунт, насіння олійних рослин та молоко). Відсутність достатніх коштів для придбання відповідного обладнання та існуюча система отримання дозволів на виробництво продуктів харчування, перешкоджають розвитку промисловості у напрямку переробки.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Потенціал мешканців

Кількість людей працездатного віку в громаді не перевищує 40 %, рівень безробіття високий, а активні мешканці виїжджають в більш економічно потужні населені пункти за межами громади. У той же час підприємства сільського господарства, що працюють у громаді, потребують кваліфікованих працівників, зокрема лаборантів, операторів сільськогосподарської техніки та інженерів, яких немає серед жителів громади. Навчальні заклади міста Чернігова навчають фахівців цих професій, але їх випускники не поспішають повертатися додому і залишаються працювати в містах, навіть не за своїми спеціальностями.

З метою розвитку молодіжних ініціатив при раді громади була створена Молодіжна рада. На засіданні в серпні 2020 року був затверджений його склад та статут.

Екологічний потенціал

Громада має сприятливу екологічну ситуацію, значні водні ресурси, відсутні значні промислові забруднення, а вплив Чорнобильської катастрофи поступово слабшає, що створює передумови для відновлення безпечного середовища для проживання.

Значний відсоток території громади складають ліси, де є деревина промислового значення для будівництва та виготовлення виробів із дерева.

На теренах громади є екологічно чисті озера та ставки. Це потенційно відкриває новий напрямок економічного розвитку – вирощування екологічно чистої аквакультури, створення рекреаційних зон та розвитку зеленого туризму. Партнер з розвитку - місто Славутич - зробив пропозицію створення на території громади екологічних хатин на озері Болгач.

Інші потенціали

Популяризація та розвиток туристичного потенціалу громади, його історичної та культурної спадщини, також у співпраці з іншими громадами: Михайло-Коцюбинською та Славутицькою у галузі розвитку туризму. (у Славутичі є туристично-інформаційний центр).

Створення Любецької громади - це можливість налагодити співпрацю з сусідніми громадами - не тільки з Чернігівської області, а й з Києва. Підписано меморандум про співпрацю між Славутицькою громадою (Київська область) та Михайло-Коцюбинською. Метою договору є сприяння соціально-економічному розвитку територіальних громад «Славутицько-Чернігівського регіону», у тому числі: через спільне проведення заходів, проектів та програм. У 2020 році місто Славутич, Михайло-Коцюбинська та Любецька громади підписали меморандум про співпрацю для реалізації проекту: «Створення та підтримка туристично-інформаційного центру» Славутицько-Чорнобильсько-Чернігівського регіону.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Дані для моніторингу та оцінки

МІСЦЕВИЙ РОЗВИТОК

(PI 1.2) Чи громада має розроблений та/або затверджений стратегічний план розвитку?

Так

(PI 1.6) Чи у 2020 р. громада реалізувала проекти місцевого економічного розвитку, які передбачені Стратегією? Якщо так, надайте, будь ласка, перелік проектів вказавши їх назву/сферу та передбачений період реалізації.

Ні.

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ

Якщо у громаді є розроблена/затверджена стратегія розвитку, дайте відповіді на питання нижче:

(PI 1.3) Чи стратегія розвитку містить заходи/стратегії щодо залучення жінок і вразливих соціальних груп (внутрішньо переміщені особи, люди з інвалідністю, населення старше 60 років, інші) до процесу місцевого управління?

Ні.

(PI 1.5.2) Чи у 2020 р. в органі місцевого самоврядування здійснювався процес партисипативного стратегічного планування? Якщо так, то скільки осіб взяло у ньому участь?

Ні.

(PI 1.5.1) Чи посадові особи органу місцевого самоврядування в 2020 р. брали участь у семінарах на тему партисипативного стратегічного планування? Якщо так, то скільки осіб пройшли навчання?

Ні.

Локальний бюджет

((PI 1.13) Чи в бюджеті громади на 2020 р. передбачені кошти на послуги, визначені як пріоритетні за результатами партисипативного стратегічного планування? Якщо так, надайте, будь ласка, посилання на бюджет, оприлюднений на сайті громади.

Ні.

(PI 1.16) Чи бюджет громади доступний жителям для ознайомлення? Якщо так, надайте, будь ласка, посилання на бюджет, оприлюднений на сайті громади.

Ні

(PI 1.17) Чи в бюджеті громади передбачені програми /заходи, які враховують відмінність статей*?

Ні.

(PI 1.18) Чи посадові особи органу місцевого самоврядування в 2020 р брали участь у семінарах на тему місцевих фінансів? Якщо так, то скільки осіб пройшли навчання (у 2020 р.)?

Так. 2 особи.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

(PI 1.19) Чи бюджет громади можна вважати прозорим і сформованим у партисипативний спосіб? Дайте відповідь, керуючись наведеними нижче критеріями:

Так.

- чи проект бюджету було оприлюднено не пізніше як за 20 робочих днів до дати його розгляду з метою прийняття?

Так.

- чи представники громади мали можливість вносити коментарі до проекту бюджету (наприклад, під час громадських слухань, відкритих зустрічей у більш ніж одному населеному пункті громади, шляхом коментування на офіційному сайті громади, збору пропозицій до проекту бюджету за допомогою скриньки тощо);

Так.

- чи затверджений бюджет було опубліковано у передбачений законом строк (не пізніше ніж через 10 днів з дня його прийняття) та у відкритих джерелах, доступних громадськості?

Так.

- чи орган місцевого самоврядування готує та оприлюднює стислий та зручний для розуміння опис бюджету?

Так.

- чи орган місцевого самоврядування оприлюднює звіти про виконання бюджету (квартальні і річні)?

Так.

**Гендерно-чутливі програми – програми, у яких гендерні відмінності були враховані при визначенні цілей, планів, бенефіціарів та результатів.*

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

7. SWOT-аналіз.

Орган місцевого самоврядування

Сильні сторони	Слабкі сторони
Функціонування ТГ на основі підходу, що кожен з населених пунктів громади має рівні можливості Функціонування основних соціальних служб (дитячі садки та школи, заклади охорони здоров'я, будинки культури та клуби, бібліотеки, школа мистецтв) Існує офіційний веб-сайт ТГ, а також сторінка та соціальний форум у Facebook Активно розробляється база даних об'єктів нерухомості громади Розроблений генеральний план Любеча (адміністративного центру громади) та створено базу даних земельних ресурсів Дедалі ефективніше функціонування органів управління громадою	Нестача кваліфікованих працівників в секторах публічних послуг і відсутність професійного досвіду у нових працівників Декапіталізація та недостатнє обладнання будинків адміністративних установ, зокрема ті в яких надаються публічні послуги Не найкраща якість послуг, наприклад, в освіті і культурі Низька якість баз даних та недостатність інформації у громадських реєстрах, за винятком бази земельних ресурсів Слабкість та нестабільність власних джерел надходжень до місцевого бюджету Недостатність коштів для стимулювання соціальної інтеграції
Можливості	Загрози
Завершення адміністративно-територіальної реформи, що дозволить забезпечити більш стабільний розвиток та фінансове планування (законодавство про місцеве самоврядування, податкове законодавство) Співпраця з іншими органами місцевого самоврядування у формуванні цільової системи надання публічних послуг у межах функціональної сфери	Передача нових зобов'язань щодо надання публічних послуг місцевим органам влади без належної фінансової компенсації Неефективна співпраця з адміністративним центром області та сусідніми громадами; зростаюча конкуренція за залучення ресурсів для розвитку Зменшення кількості людей, що зумовлюватиме приймати суспільно

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

	важкі рішення щодо закриття об'єктів соціальної інфраструктури
--	--

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Інфраструктура та просторове планування

Сильні сторони	Слабкі сторони
Продовжується процес оптимізації мережі публічних послуг, включаючи освіту та охорону здоров'я 80 % вулиць громади освітлено Формування системи просторового планування - функціональної та просторової моделей ТГ, наявність Генерального плану в адміністративному центрі Розпочато процес забезпечення доступу мешканців до швидкісного Інтернету	Практично усі об'єкти соціальної інфраструктури потребують капітальних ремонтів Відсутність інфраструктури для централізованого водопостачання, збору стічних вод та роздільного збору відходів Дуже мало місцевих доріг належної якості, технічні труднощі з доступом до адміністративного центру громади У багатьох селах немає швидкісного Інтернету У багатьох селах проблеми з якісним мобільним зв'язком Відсутність регулярного внутрішнього транспорту між населеними пунктами громади Застаріла спортивна інфраструктура, як стадіони, так і спортивні зали. Відсутність інфраструктури для відпочинку та життєдіяльності (зелені зони, мала архітектура, готель, заклади харчування) Відсутність карт та баз даних щодо комунальної нерухомості, відсутні детальні записи цивільно-правових форм землекористування
Можливості	Загрози

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Наявність національних та міжнародних фондів, що підтримують інфраструктурний розвиток публічних та транспортних послуг Діють державні програми «Велике будівництво», «Велика реконструкція»	Відсутність фінансового забезпечення виконання рішень на національному та регіональному рівні щодо просторового планування
--	---

Економіка

Сильні сторони	Слабкі сторони
Реалізується комплексна програма розвитку малого та середнього підприємництва на 2020–2021 роки. Адміністративний центр громади - Любеч - це історичне місто з багатою спадщиною, історичними та ландшафтними туристичними маршрутами, місце паломництва (пов'язане з особою св. Антонія Печерського), історико-археологічний музейний комплекс "Стародавній Любеч" Географічна близькість до Славутича (30 км), як самого молодого міста України. Сприятливі умови для: - лісового господарства - добре розвинений лісозаготівельний сектор - сільського господарства Функціонування різних типів сільськогосподарських підприємств, загалом помітний розвиток великих суб'єктів сільськогосподарського господарства (це також може мати негативні наслідки для малих фермерських господарств)	Обмеженість ринку праці в громаді, що спричиняє трудову міграцію економічно активної частини населення Низька заробітна плата, також у порівнянні із середнім показником по регіону, що збільшує відтік робочої сили з громади Домінуюча самозайнятість для більшості мешканців Дрібні фермери використовують застарілі форми обробки землі та технології вирощування тварин Відсутність переробки сільськогосподарської сировини Мало віри в успіх створення власного зареєстрованого бізнесу Досить велика просторова / часова відстань від Чернігова (центру регіону) - доступ займає близько 1 години, знаходження в географічному тупику Економічна сіра зона (наприклад, у бджільництві), поширення браконьєрства

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Наявні земельні ділянки та будівлі комунальної власності, придатні для оренди або продажу інвесторам та місцевим підприємцям Наявність природних мінералів місцевого значення: глина, пісок, торф Близькість Київського водосховища - прямий водний шлях до Києва	
Можливості	Загрози
Розвиток аграрного сектору та попит на сільськогосподарське виробництво на внутрішньому та міжнародному ринках Зростаючий попит на здорові, органічні сільськогосподарські продукти Зростаючий попит на необроблену та перероблену деревину Поява нових технологій на ринках праці, що дозволяють надавати послуги на відстані Співпраця з сусіднім містом обласного значення Славутиче; партнерство з іншими громадами щодо залучення потенційних інвестицій та розвитку транскордонного співробітництва Любецька ОТГ стала дійсним членом Європейської Ініціативи «Мери за економічне зростання»	Відчуття небезпеки серед потенційних інвесторів через близькість до кордону з Росією та можливість розширення зони агресії (близько 100 км) Конкуренція великих міських та промислових центрів у країні та за кордоном та інших сусідніх ТГ (виїзд людей у працездатному віці за межі громади) Вплив політичних партійних інтересів на локальному рівні в прийнятті рішень, які можуть стримувати економічний розвиток громади

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Розвиток сільськогосподарської кооперації Транскордонне співробітництво з Гомельською областю Республіки Білорусь (насамперед як частина політики Східного партнерства ЄС) Усвідомлення ролі Дніпра як важливого водного шляху для транспортних та туристичних цілей (засноване на відносно недавніх традиціях, таких як експлуатація підводних крил із серії "Ракета")	
--	--

Навколишнє середовище і туризм

Сильні сторони	Слабкі сторони
Значні природні ресурси: ліси, річка, невеликі водойми (ставки, озера); Розташування на березі Дніпра, наявність великої кількості екологічно чистих та кліматично стабілізуючих водойм Відносно чисте повітря, відсутність значних промислових забруднювачів повітря Історична унікальність : відомий історико-культурний центр України на півночі Чернігівської області; наявність туристичних об'єктів-архітектурних пам'яток та паломницьких маршрутів до місць «духовної сили» Щорічний масштабний традиційний фестиваль «Київська Русь»	Навантаження на навколишнє середовище внаслідок відсутності технічних рішень щодо управління водними та каналізаційними водами (відсутність мережі) та поводження з відходами (відсутність сертифікованих звалищ, розростання діючого сміттєзвалища та збільшення кількості несанкціонованих сміттєзвалищ) та екстенсивним веденням сільського та лісового господарствами Низька екологічна свідомість жителів та обізнаність у сферах захисту повітря, вод та ґрунтів У місцевих підприємств відсутні системи, які забезпечують збереження навколишнього середовища та мінімізацію шкідливих впливів на довкілля Відсутність туристичної інфраструктури (готелі, заклади харчування працюючі цілодобово ; зруйновані, закриті бази відпочинку)

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

	Замулення водойм та захаращені і невідповідні території вздовж доріг Занепокоєння викликає стан колодязів, інших джерел води, зниження рівня води в озерах, невідповідність санітарним нормам споживаної води. Порушення берегових укріплень, зміни фарватера Дніпра та, як наслідок, втрата території громади Через велику площу лісів поширюються хвороби дерев та посушливі явища
Можливості	Загрози
Наявність національних та міжнародних фондів, що підтримують інфраструктурний розвиток охорони навколишнього середовища, адаптацію до змін клімату та створення туристичних продуктів, збереження історико-культурної спадщини Мода на історичний та зелений туризм, різні форми активного туризму і відпочинку (також пов'язаний з риболовлю, плаванням на водному спорядженні)	Зневоднення територій, тривалі посухи, що руйнують сільське господарство та ліси, частіші ймовірності виникнення пожеж Конкуренція з іншими привабливими для туристів місцями з кращою пропозицією та інфраструктурою туристичних послуг та сферою гостинності Близькість до району, який пов'язується в уяві із загрозою життю та здоров'ю (Чорнобиль) Відсутність співпраці між державою, регіоном, жителями та приватними підприємцями, спрямованої на раціональне управління водою та лісами, а також спільний розвиток туристичних продуктів та потенціалів

Суспільство, людський капітал

Сильні сторони	Слабкі сторони
Утворення громади в відповідності до перспективного плану. Достатньо	Демографічна криза: зменшення кількості жителів та несприятливі зміни в

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

позитивне сприйняття повсталої громади серед широкої громадськості. Потенційно сильна ідентичність місця, яка відрізняє його від інших (історія, спадщина, потенціали розвитку) Активне посилення на історичні традиції (щорічний масштабний традиційний фестиваль "Київська Русь") Активна частина громадян, що створюють, наприклад, соціальні форуми у ФБ, створення Молодіжної ради Забезпечені основні функції охорони здоров'я: 3 сімейні лікарі, служба швидкої допомоги, аптека, 9 ФАПів	структурі населення. Низька щільність населення, трудова міграція. Невисока кількість працездатного населення, переважання самозайнятості населення Зменшення кількості дітей вимагає соціально важкої оптимізації мережі освітньо-виховних закладів Відсутність місць для інтеграції та публічних зустрічей, спільного проведення вільного часу в селах ТГ Слабка суспільна активність, інтеграція мешканців та усвідомлення ними існування нової самоврядної одиниці через великі відстані між населеними пунктами Дистанціювання та вичікуване спостереження, частини громади, до створеної громади, особливо після її розширення Нестабільний сигнал українського телебачення і радіо (радіо та телесигнали від білоруських та російських станцій сильніші)
Можливості	Загрози
Наявність регіональних, національних та міжнародних фондів, що підтримують суспільний розвиток, зокрема віддалених маргіналізованих регіонів Формування стійкого, активного політичного авторитету (в особі лідера	Демографічні тенденції та явища концентрації населення в міських центрах та динамічне зменшення населення у віддалених сільських територіях та їх подальша маргіналізація

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

громади та депутатів, що працюють на основі консенсусу)	
---	--

8. Висновки і рекомендації для проведення стратегічного планування

Любецька ОТГ має стратегію, яка охоплює 2018-2027 роки, однак, необхідно розробити нову стратегію розвитку через:

- о Приєднання до громади в 2020 році нових територій і населених пунктів, що призвело до:
 - › збільшення площі громади з 337,18 км² до 607,8 км²,
 - › збільшення кількості населення з 4182 до 6042,
 - › збільшення кількості старостинських округів з 5 до 8,
 - › збільшення кількості працівників самоврядування з 43 до 78,
 - › зміни у просторовому та інфраструктурному потенціалі та нові виклики у цій галузі. Громада отримала, серед іншого: привабливу територію, пов'язану з оздоровчо-рекреаційними функціями, нові будівлі та приміщення для розвитку бізнесу, залізничні колії. Водночас посилились існуючі проблеми, такі як: відсутність громадського транспорту в "нових" селах, деякі території, які увійшли до ТГ лежать у III зоні посиленого радіологічного контролю, що обмежує економічну діяльність (Любеч лежить 50 км від Чорнобиля по прямій лінії).
- о Виконання формально-правових вимог; поточна стратегія не охоплює території всієї громади, що робить документ недейсним з формальної точки зору;
- о Зміни в українському законодавстві в 2020 році, які в рамках реформи децентралізації надали громадам широкий спектр компетенцій та правил для виконання, а також фінансування власних та доручених завдань;
- о Соціалізуюча робота над стратегією. Нові мешканці громади розглядають поточну стратегію як "чужу", розроблену без їх участі та без аналізу їхніх потреб, проблем та прагнень; робота над стратегією - це чудова можливість створити відчуття, що твориться одна спільнота.
- о Проведення нового діагнозу, включаючи репрезентативні соціальні дослідження розширеної громади, не тільки як важливого елементу побудови спільноти, але і як фактора, що сприяє новому погляду на потенціали та продукти розширеної громади та способи їх використання (будуть описані в розділах планування стратегій розширеної громади);
- о Необхідність ретельного оновлення існуючих та запровадження нових цілей, що відображають динаміку змін та суспільних (місцева політика) та державних (центральна політика) очікувань щодо громад.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

о Введення нових тем та питань у стратегію, включаючи:

- аналіз функціональних зв'язків: соціальних, економічних, екологічних та просторових та ролі громади у функціональній / субрегіональній зоні, з особливим акцентом на взаємні функціональні та територіальні міжмережні зв'язки, що дають можливість швидшого розвитку громади,
- приділення більшої уваги використанню ендегенних потенціалів (внутрішніх та субрегіональних) та створення більшої місцевої вартості у розвитку громади (наприклад, використання власних відновлюваних ресурсів, додавання вартості місцевим продуктам перед продажем їх на зовні; створення організаційних зв'язків між учасниками економічного процесу на місцевому рівні, збільшення внутрішніх товарних і фінансових оборотів).

З думки органів влади громади: "Для того, щоб відобразити зміни, що відбулися в громаді з часом, і щоб Стратегія залишалася чинною і надалі пропонувала відповідні рішення, необхідно внести зміни та розробити нову Стратегію розвитку для Любецької громади".

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Додатки

Список співрозмовників:

Посада	Організація/фірма/установа/інше
селищний голова	Любецька селищна рада
секретар селищної ради	Любецька селищна рада
заступник селищного голови з питань діяльності виконавчих органів	Любецька селищна рада
начальник відділу - головний бухгалтер	Любецька селищна рада
начальник фінансового відділу	Любецька селищна рада
начальник загального відділу	Любецька селищна рада
начальник відділу освіти, молоді, сім'ї та спорту	Любецька селищна рада
начальник відділу культури та туризму	Любецька селищна рада
директор	КЗ "Центр надання соціальних послуг "
головний спеціаліст відділу соціального захисту населення	Любецька селищна рада
директор	КП «Любецьке»
староста Павлівського старостинського округу	Любецька селищна рада
староста Тарасо-Шевченківського старостинського округу	Любецька селищна рада
директор	Тарасо-Шевченківський ЗЗСО I-III ст.
завідуюча	Любецька амбулаторія КНП Центр первинної медико-санітарної допомоги «Здорова Родина»
фельдшер	КНП ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ОЦЕМД ТА МК
директор	Любецький опорний ЗЗСО I-III ст.
Директор	Любецький БК
начальник відділу економічного розвитку та інвестицій	Любецька селищна рада

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)
